

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema:	15
Työmarkkinoiden muutoksia Helsingin seudulla	

Helsingin seudun toimialakatsaus

1 | 16

29.3.2016

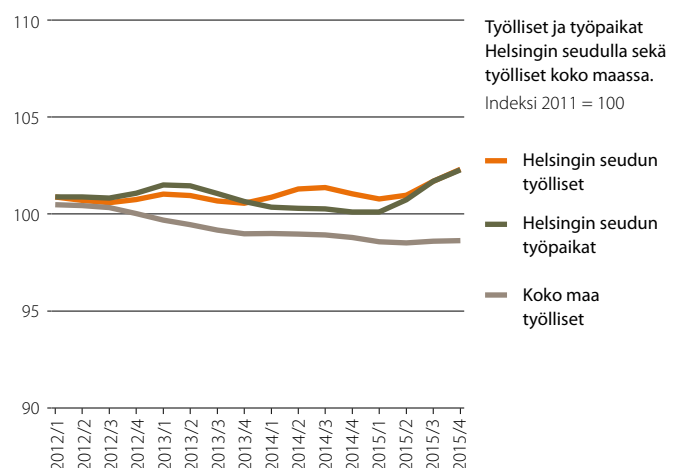
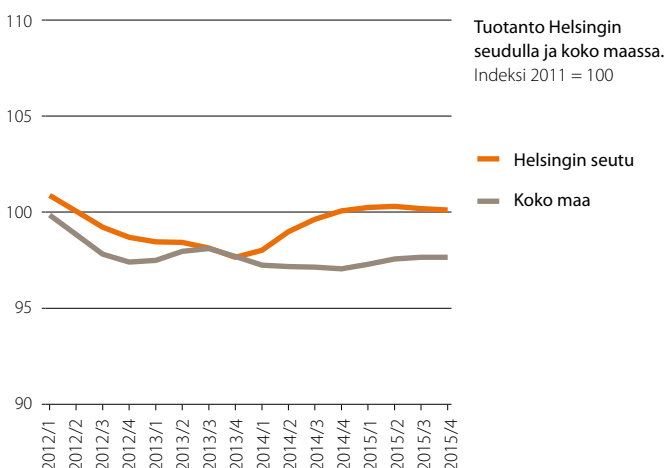
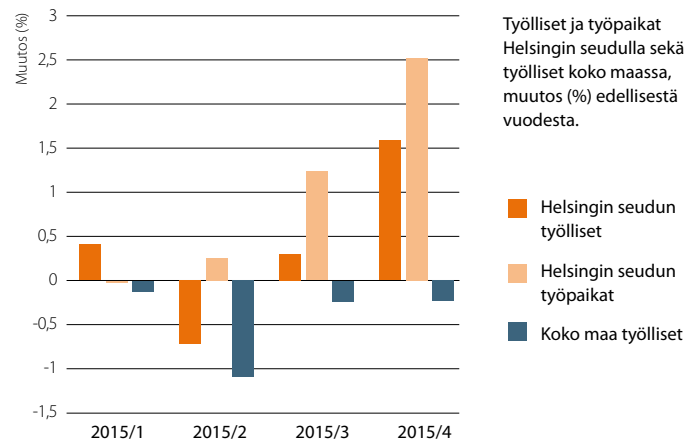
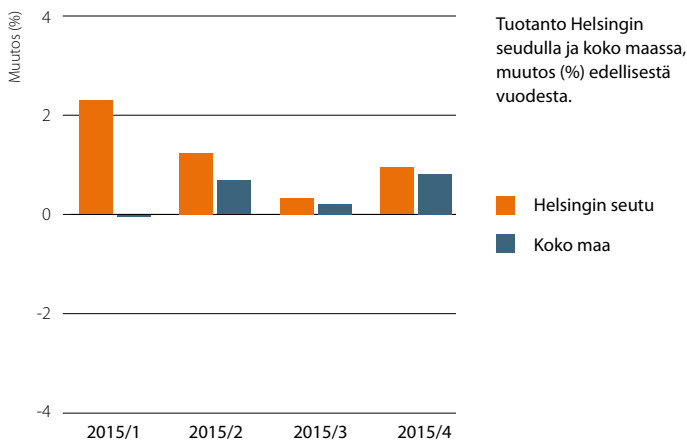
Helsingin seudun tuotanto kasvoi edellisvuodesta viime vuoden loppupuolella. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrä kääntyi kasvuun. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2015 viimeiseltä neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon trendin kasvu tasaantui viime vuoden alkupuolella ja pysyi samalla tasolla vuoden jälkipuoliskolla. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden tuotanto oli Helsingin seudulla arvon mukaan keskimäärin vajaan prosentin korkeammalla tasolla. Tuotanto kasvoi vuoden loppupuolella myös valtakunnallisesti. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla samalla tasolla kuin vuonna 2011. Koko maassa tuotanto oli 3 % vertailuvuotta alemmalla tasolla.

Suhdannetilanne jatkui edelleen kaksijakoisena viime vuoden loppupuolella. Kehitys jatkui heikkona erityisesti kaupan alalla ja teollisuudessa. Helsingin seudun keskeisistä toimialoista trendikehitys oli vahvaa liike-elämän palveluiden alalla, jossa liiketoiminnan kasvu jatkui. Rakentamisessa ja informaatioalalla vahva kasvutrendi taittui. Työttömyyden kasvusta huolimatta työllisyyden trendi kääntyi Helsingin seudulla selvään nousuun viime vuonna ja nousi loppuvuonna jo vuoden 2008 huipputasoa korkeammalle. Työikäisen väestön lisäys mahdollisti työllisyyden ja työttömyyden yhtäaikaisen kasvun. Alueen yritysten suhdanneodotukset heikkenivät alkuvuonna hieman.

Helsingin seudun työllisten määrän trendi kääntyi kasvuun viime vuoden loppupuolella.

Työllisten määrä kääntyi kasvuun myös edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Seudun työpaikkojen määrän trendi kääntyi kasvuun jo vuoden toisella neljänneksellä ja trendin kasvu jatkui vuoden loppupuolella. Työpaikkojen määrä kasvoi selvästi myös edellisvuoteen verrattuna. Koko maassa työllisten määrän trendi pysyi koko viime vuoden ajan ennallaan. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrän lasku tasaantui vuoden loppupuolella. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten määrä oli puolitoista prosenttia ja työpaikkojen määrä reilun prosentin korkeammalla tasolla kuin vuonna 2011. Koko maassa työllisyys oli reilun prosentin alle vertailuvuoden tason.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 26 % Suomen väestöstä, sijaitsee 31 % maan työpaikoista ja tuotetaan 36 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 438 750 viime vuodenvaihteessa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viime-

si kuluneen vuoden aikana 715 300 työllistä ja 753 800 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2015 noin 73 miljardia euroa.

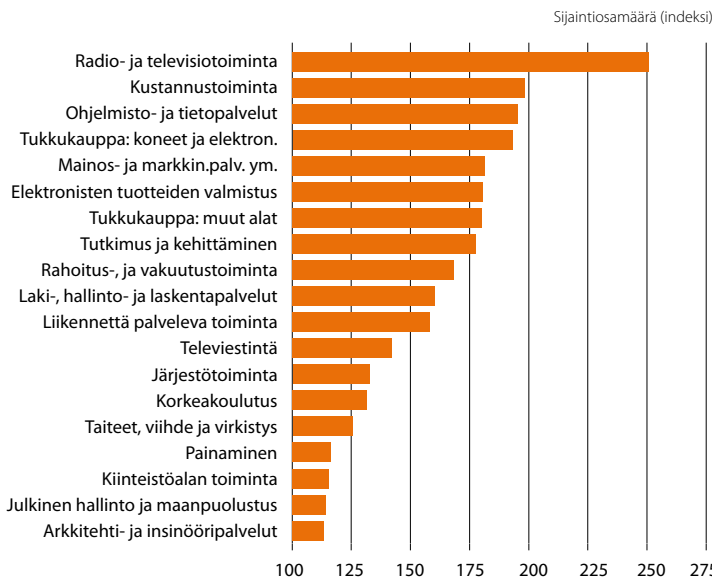
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

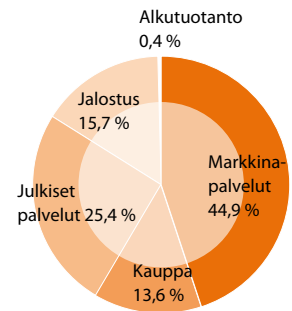
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profiileista.

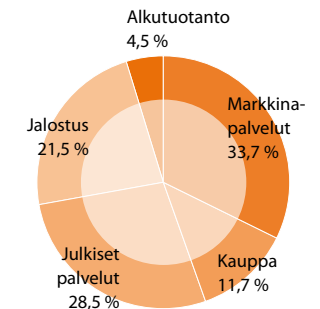
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2015.

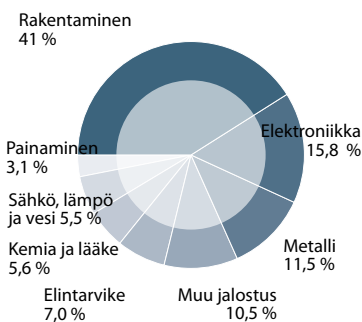

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2015.

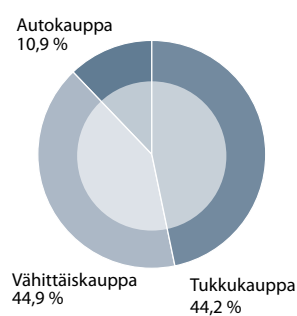

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2015.

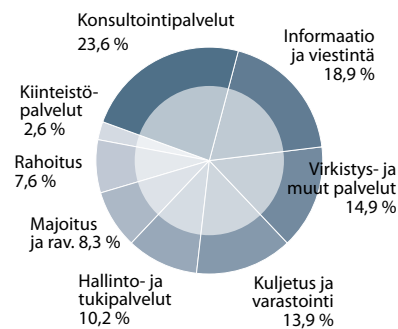
JALOSTUS

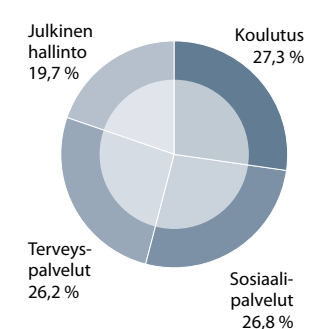
KAUPPA

MARKKINAPALVELUT

JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto ja henkilöstömäärä laskivat vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski viime vuoden viimeisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 2 %. Liikevaihto laski saman verran myös ensimmäisellä neljänneksellä. Kuluttajahinnat laskivat loka-joulukuussa edellisvuodesta 0,2 % ja teollisuuden tuottajahinnat sekä tukkuhinnat 3 %. Rakennuskustannukset nousivat 0,3 % vuoden takaisesta. Tuottajahintoja ja tukkuhintoja on laskenut edelleen muun muassa öljyn hinnan halpenemisen.

Liikevaihdon kasvu oli viime vuoden viimeisellä neljänneksellä voimakkainta rakentamisessa ja kotitalouksien palveluissa. Rakentamisessa kasvu kertyi edellisvuodesta 6 % ja kotitalouksien palveluissa 5 %. Liikevaihto laski selvästi teollisuudessa ja kaupan alalla.

Yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä vajaat 2 %. Palkkasumma kasvoi vuotta aikaisempaan verrattuna useilla päätoimialoilla. Vahvinta kasvu oli liike-elämän palveluissa, rakentamisessa ja rahoituksessa.

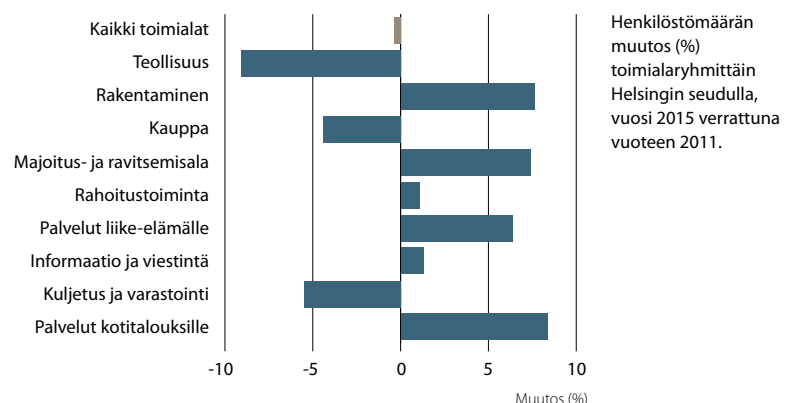
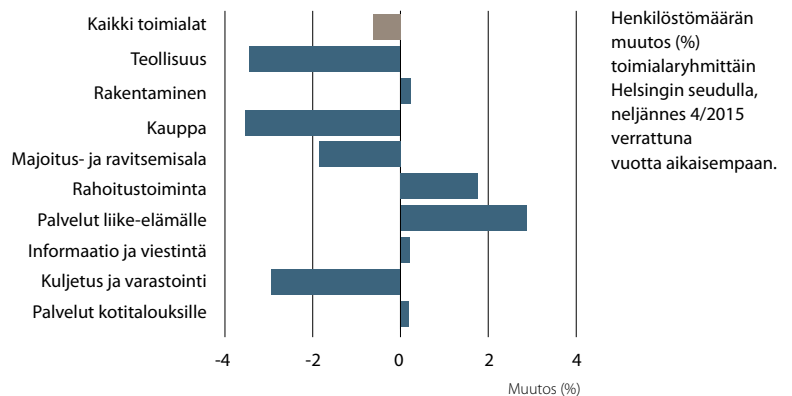
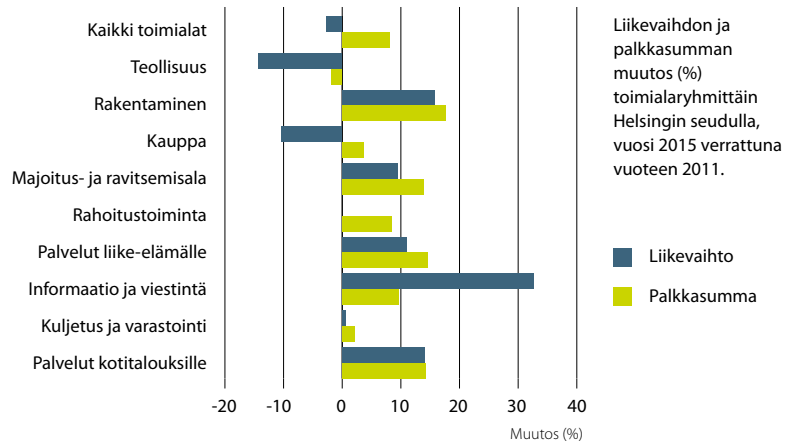
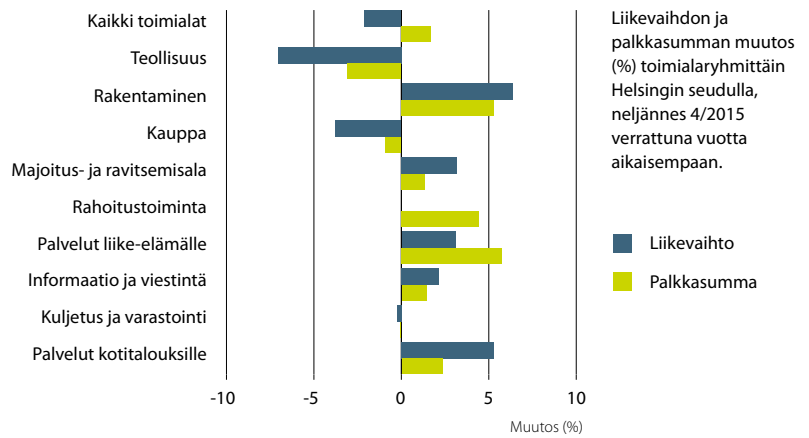
Kaikkien toimialojen liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 3 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2011. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 8 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 5 % vuodesta 2011. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuodesta eniten informaatio- ja viestintäalalla. Teollisuuden ja kaupan liikevaihdon kehitys on ollut muiden toimialojen kehitystä selvästi heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

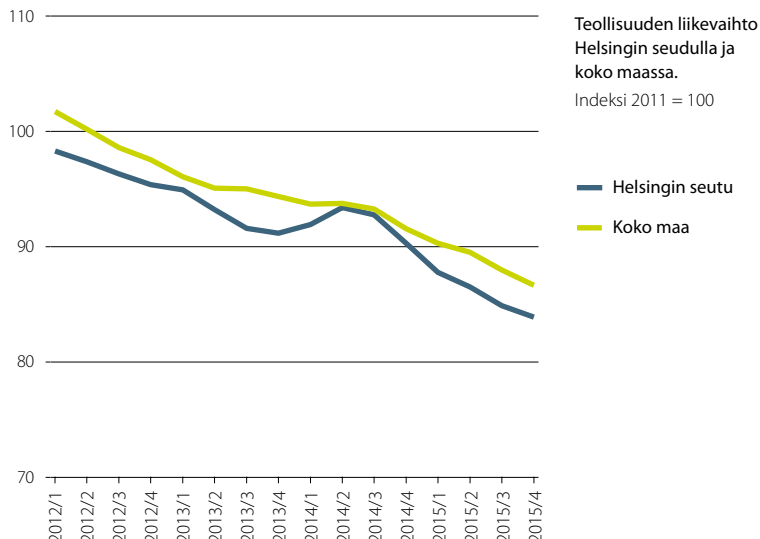
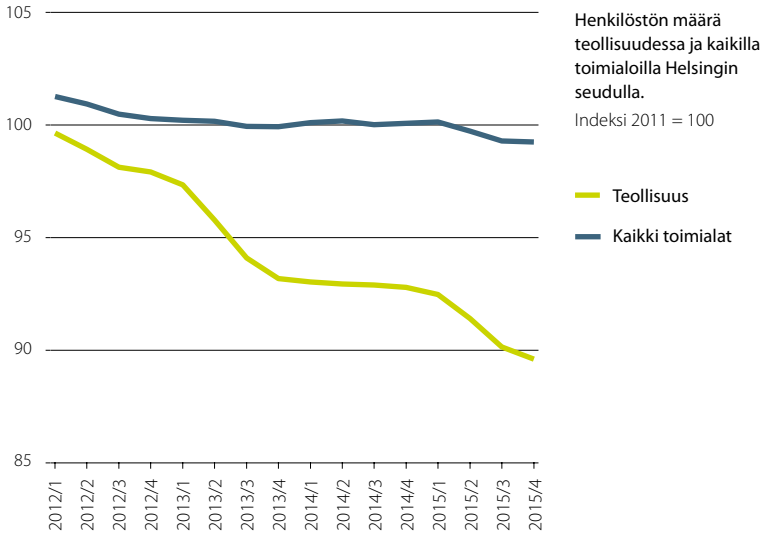
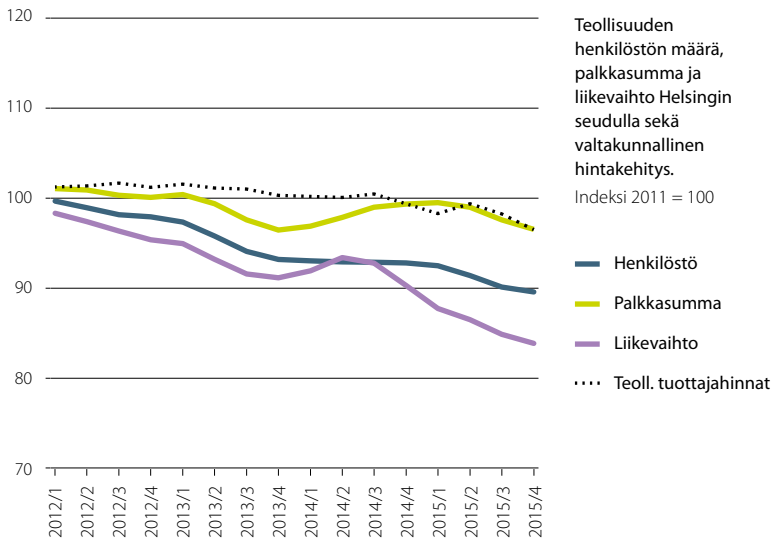
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli loka-joulukuussa vajaan prosentin edellisvuotta alemmalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi selvästi liike-elämän palveluissa ja rahoituksessa. Henkilöstömäärä laski teollisuudessa, kaupassa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin samalla tasolla kuin vuonna 2011. Henkilöstömäärä on kasvanut eniten kotitalouksien palveluissa. Teollisuudessa, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä kaupan alalla henkilöstömäärä on laskenut vertailuvuoden tasosta.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

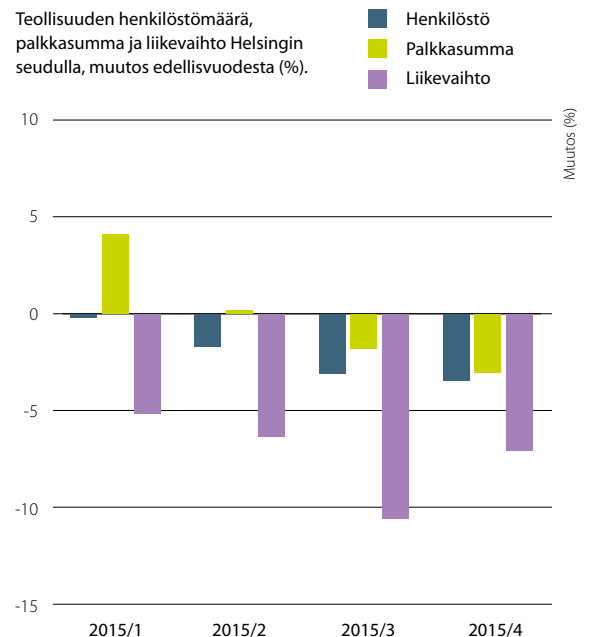

Teollisuusyritysten liiketoiminnan lasku jatkui.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kääntyi uudelleen laskuun vuoden 2014 lopussa ja trendi oli selvässä laskussa koko viime vuoden ajan. Teollisuuden liikevaihdon trendin lasku jatkui myös valtakunnallisesti. Viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana alan liikevaihto oli Helsingin seudulla keskimäärin 9 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Teollisuusyritysten liikevaihtoa on laskenut tuottajahintojen halpeneminen. Viime vuoden loppupuolella teollisuuden tuottajahinnat laskivat edellisvuoteen nähden vajaat 3 %. Seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 14 % alemmalla tasolla kuin vuonna 2011. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on laskenut 2 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun viime vuoden toisella neljänneksellä ja trendin lasku jatkui vuoden loppupuolella. Myös alan palkkasumman trendi kääntyi laskuun viime vuoden jälkipuoliskolla. Vuoden loppupuolella teollisuusyritysten henkilöstömäärä laski 3 % ja palkkasumma reilut 2 % edellisvuodesta. Vuodesta 2011 Helsingin seudun teollisuuden henkilöstömäärä on laskenut kymmenyksen. Myös alan palkkasumma on vertailuvuotta alemmalla tasolla.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 69 000 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

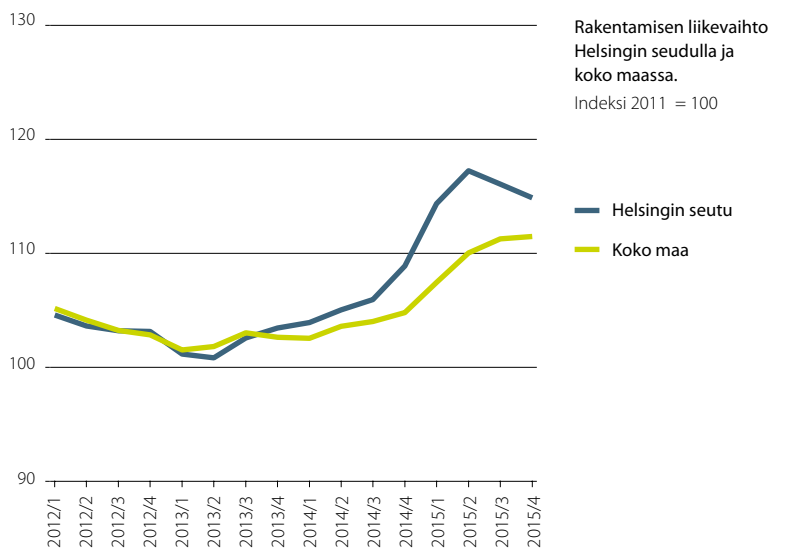
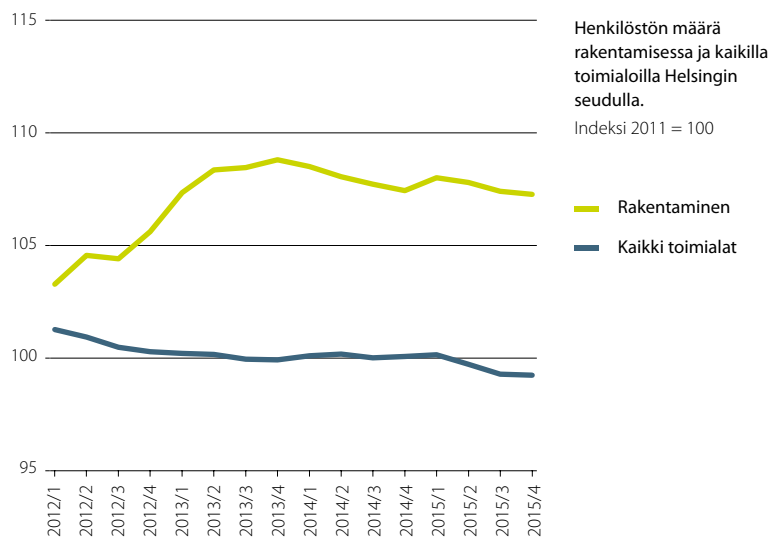
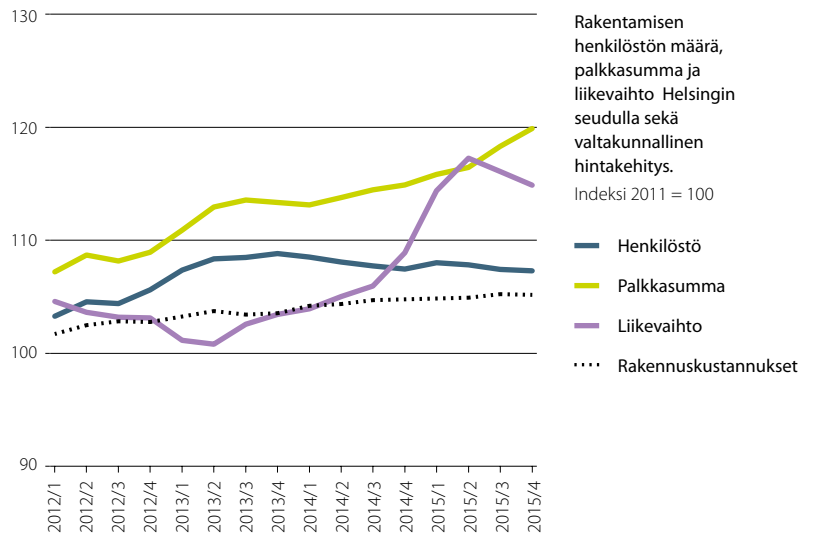
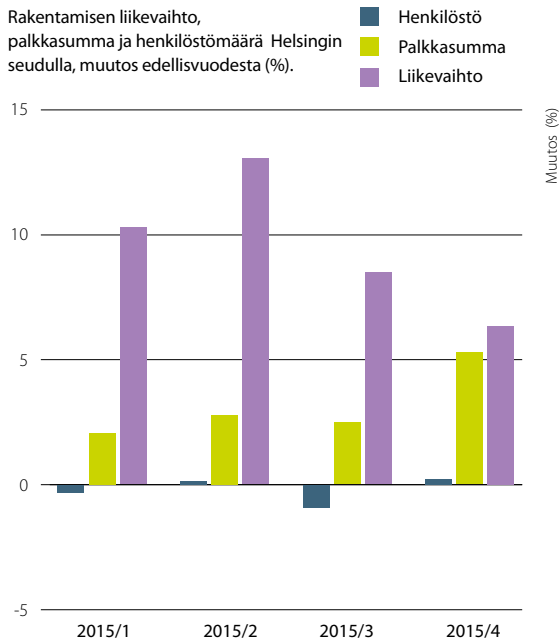
Rakentamisen liikevaihdon trendin kasvu taittui, mutta alan palkkasumma kasvoi edelleen.

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu taittui viime vuoden loppupuolella. Vuoden takaisesta liikevaihdon kasvu kuitenkin jatkui. Edellisvuoteen verrattuna alan liikevaihto kasvoi vuoden loppupuolella reilut 7 %. Rakennuskustannukset olivat 0,4 % korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa rakentamisen liikevaihdon trendin kasvu jatkui viime vuoden kolmannella neljänneksellä, mutta hiipui vuoden lopussa. Vuoteen 2011 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 16 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 5 %.

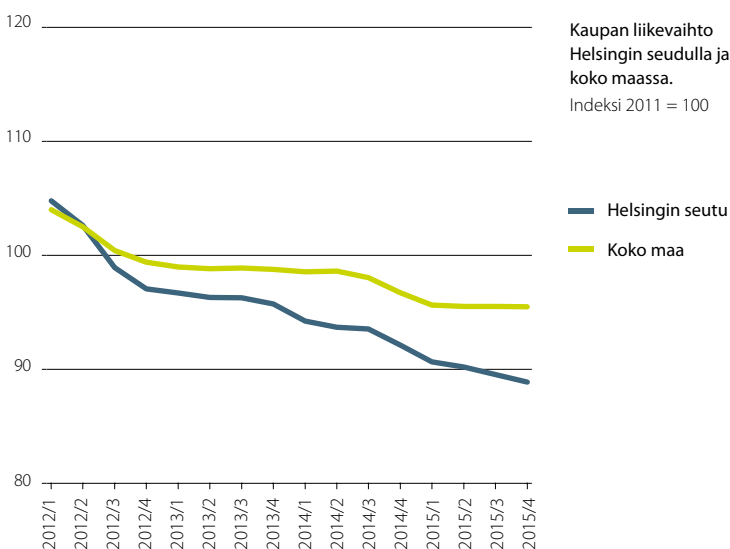
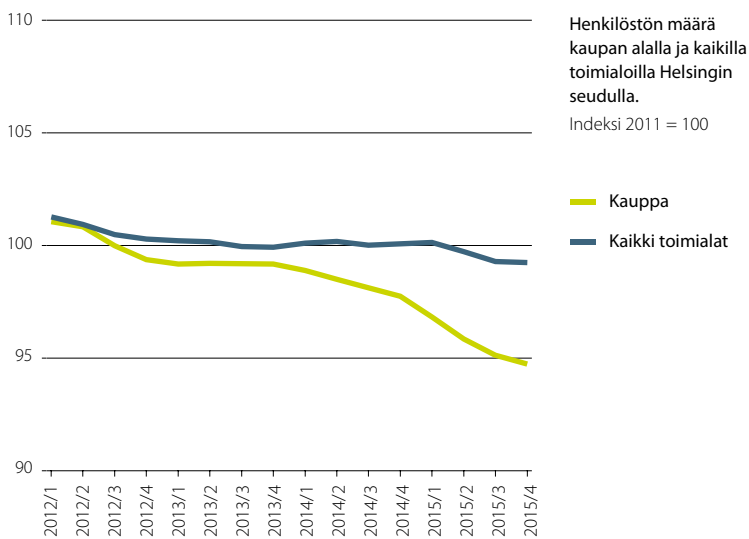
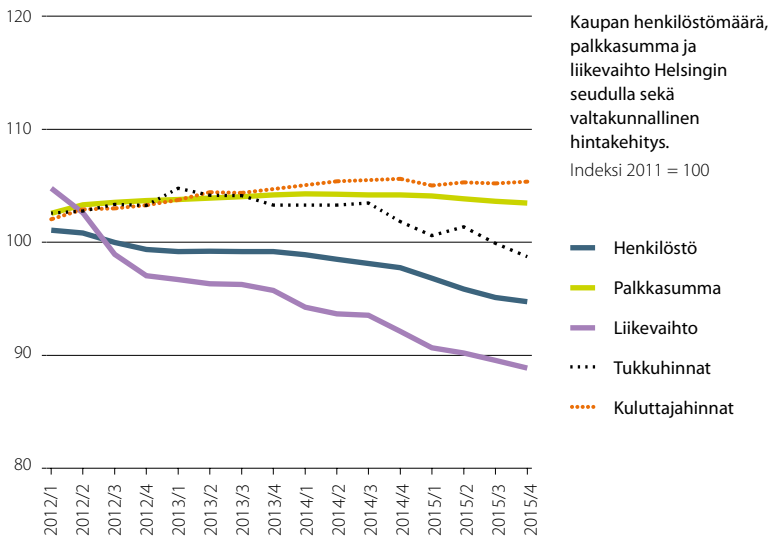
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu kiihtyi viime vuoden loppupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli vuoden jälkipuoliskolla keskimäärin 4 % korkeammalla tasolla. Rakentamisen henkilöstömäärä pysyi viime vuonna lähes ennallaan. Vuodesta 2011 rakennusalan palkkasumma on kasvanut noin viidenneksen. Henkilöstömäärä on alalla noin 8 % korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta aikaisemmin.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 48 000 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

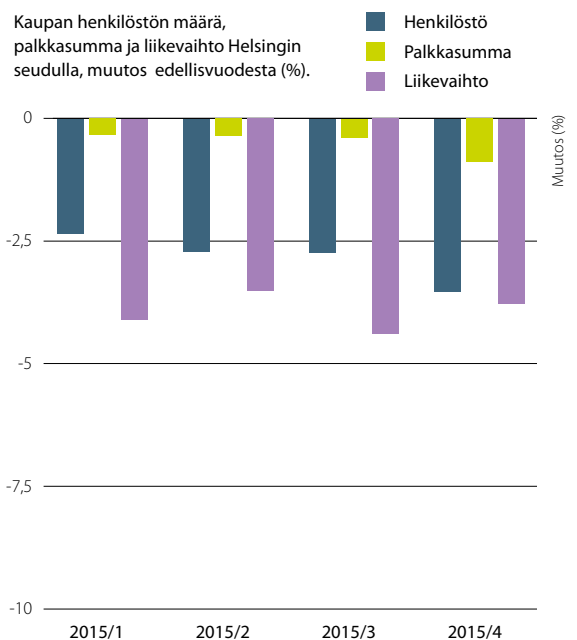

Kaupan alan liiketoiminnan heikko kehitys jatkui.

Kaupan liikevaihdon trendin lasku jatkui viime vuoden loppupuolella. Alan liikevaihto oli edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden vuoden loppupuolen aikana keskimäärin 4 % alemmalla tasolla. Valtakunnallisesti kaupan liikevaihdon trendin lasku tasaantui viime vuoden toisella neljänneksellä ja pysyi samalla tasolla vuoden loppupuolella. Kaupan alan liikevaihtoa on laskenut osaltaan tukkuhintojen halpeneminen. Tukkuhinnat laskivat 3 % edellisvuodesta, kun kuluttajahinnat pysyivät lähes ennallaan. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin kymmenyksen vertailuvuotta alemmalla tasolla. Tukkuhinnat ovat suunnilleen vuoden 2011 tasolla ja kuluttajahinnat ovat nousseet 5 %.

Kaupan alan palkkasumman trendi pysyi lähes ennallaan viime vuoden loppupuolella. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkasumma oli vuoden jälkipuoliskolla vajaan prosentin alemmalla tasolla. Vuoteen 2011 nähden alan palkkasumma on kasvanut 4 %. Kaupan henkilöstömäärän trendin lasku jatkui viime vuoden loppupuolella. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä aleni alalla 3 %. Vertailuvuoteen nähden kaupan alan henkilöstömäärä on 4 % alemmalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 101 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

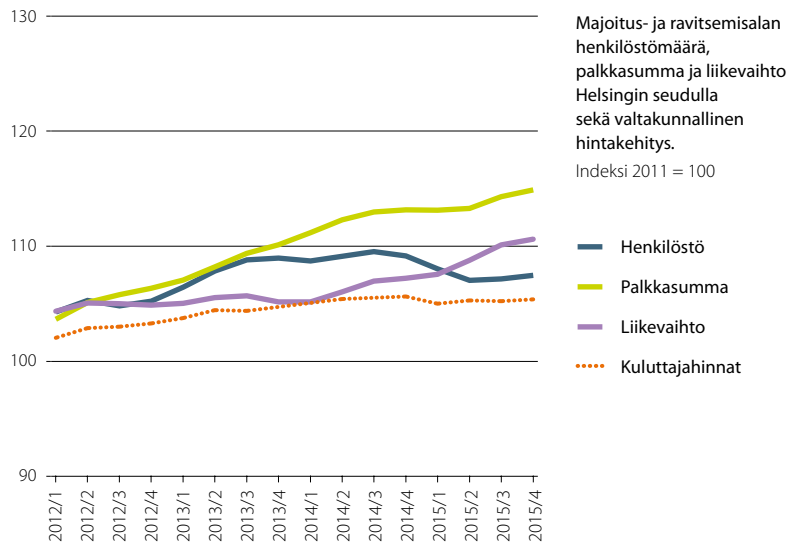
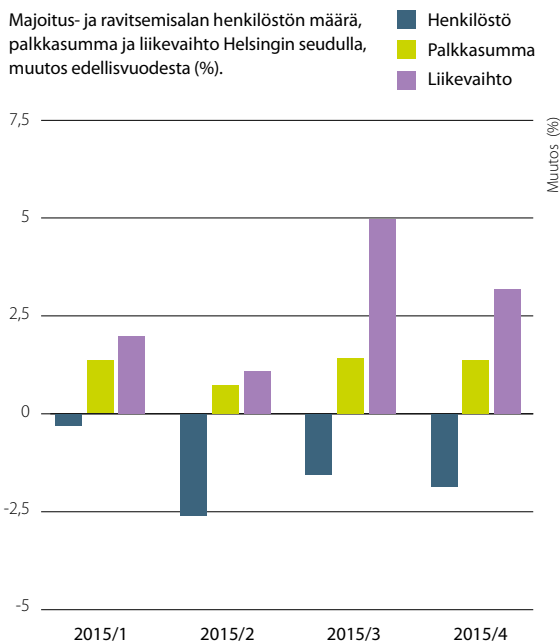
Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto ja palkkasumma kasvoivat selvästi.

Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana keskimäärin 4 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi vuoden jälkipuoliskolla myös koko maassa. Vertailuvuoden tasosta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla noin kymmenyksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 5 %.

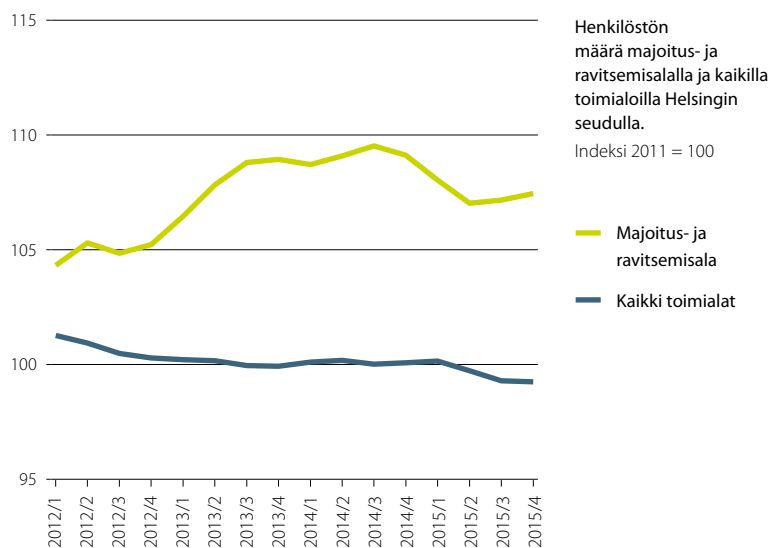
Alan palkkasumman trendi pysyi ennallaan viime vuoden alkupuolella, mutta kääntyi kasvuun vuoden jälkipuoliskolla. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla vuoden loppupuolella reilun prosentin korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendin viime vuoden alkupuoliskolla alkanut lasku tasaantui vuoden loppupuolella. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli noin 2 % alemmalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on kasvanut 14 % vuodesta 2011. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 7 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 28 000 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

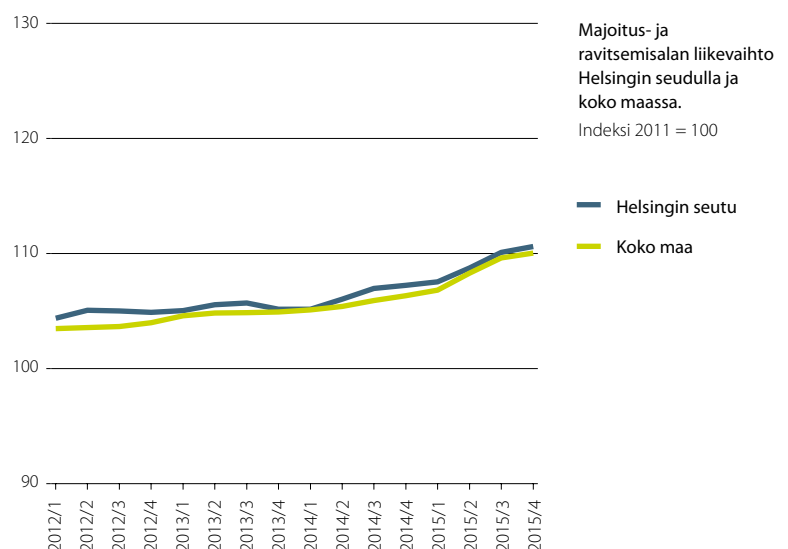
Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2011 = 100

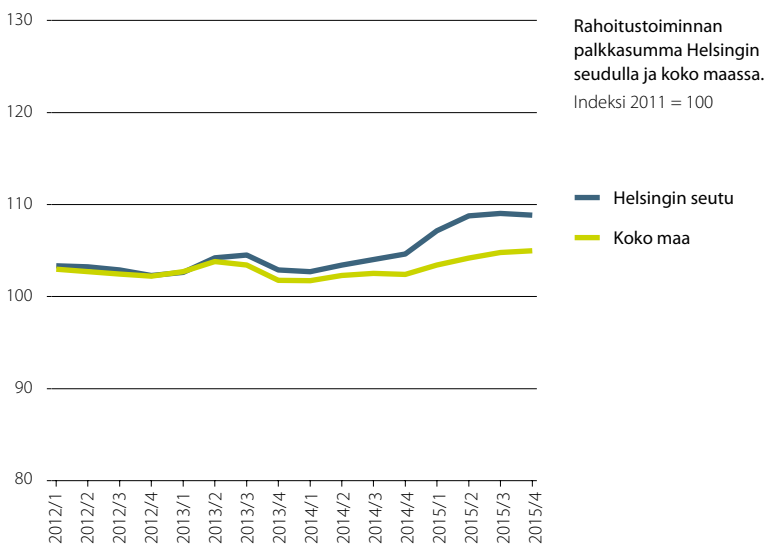
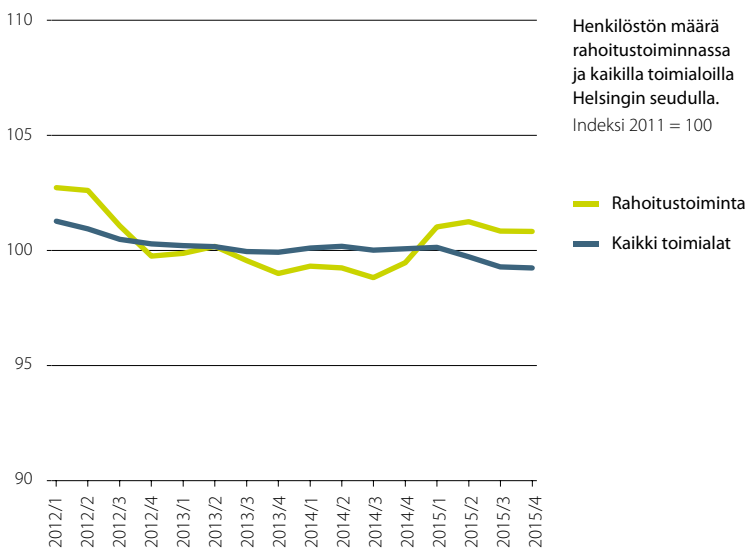
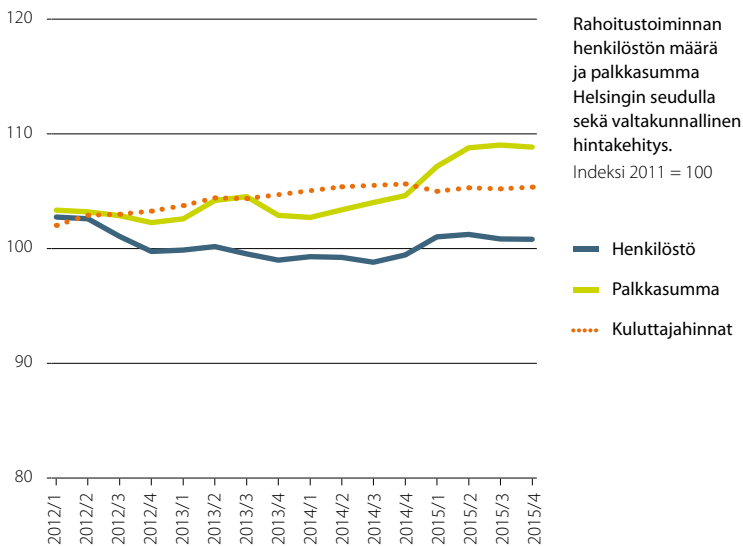

Henkilöstön määrä majoitus- ja ravitsemisalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2011 = 100

Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2011 = 100

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta, rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

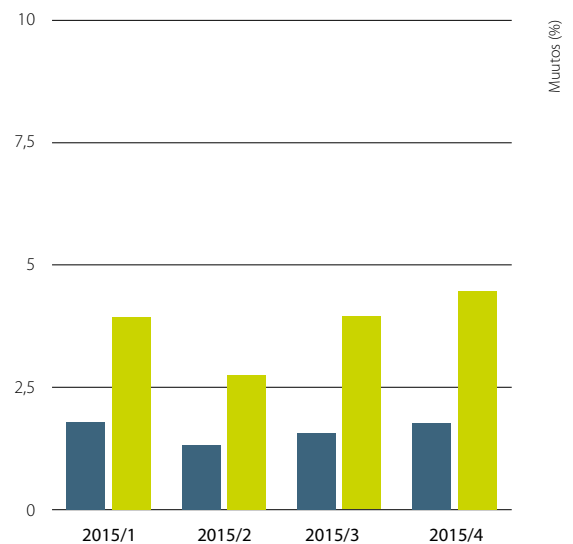
Rahoitustoiminnan palkkasumman trendin kasvu tasaantui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendi kääntyi vahvaan kasvuun viime vuoden alkupuolella, mutta trendin kasvu tasaantui vuoden jälkipuoliskolla. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli vuoden loppupuolen aikana keskimäärin noin 4 % korkeammalla tasolla. Koko maassa rahoitustoiminnan palkkasumman loiva kasvu jatkui. Vuodesta 2011 alan palkkasumma on kasvanut Helsingin seudulla vajaan kymmenyksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta vuoden takaisesta 5 %.

Alan henkilöstömäärän trendin viime vuoden alun kasvu tasaantui vuoden toisella neljänneksellä ja trendi pysyi lähes ennallaan myös vuoden loppupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vuoden jälkipuoliskolla vajaat 2 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä on suunnilleen samalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 25 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

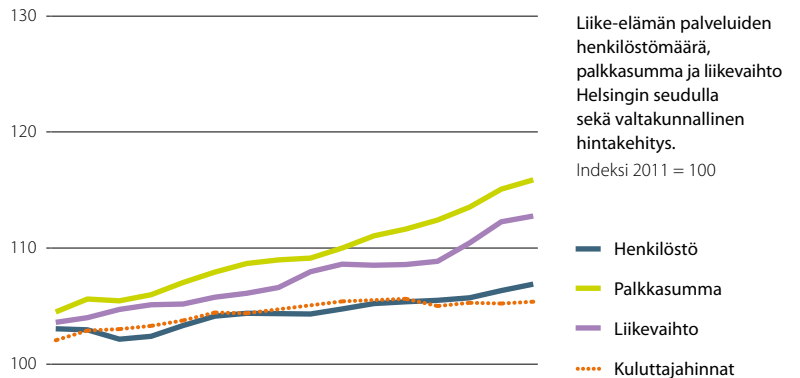
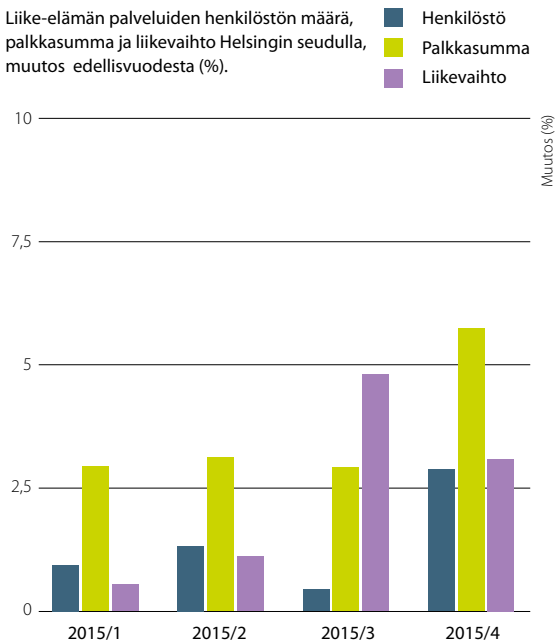
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kasvu oli vahvaa.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendi kääntyi selvään kasvuun viime vuoden huhti-kesäkuussa ja trendi kasvoi vahvasti myös vuoden loppupuolella. Alan liikevaihdon trendin kasvu oli vahvaa myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto kasvoi viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana 4 % edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Vertailuvuoden tasosta liikevaihto on kasvanut yli kymmenyksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 5 %.

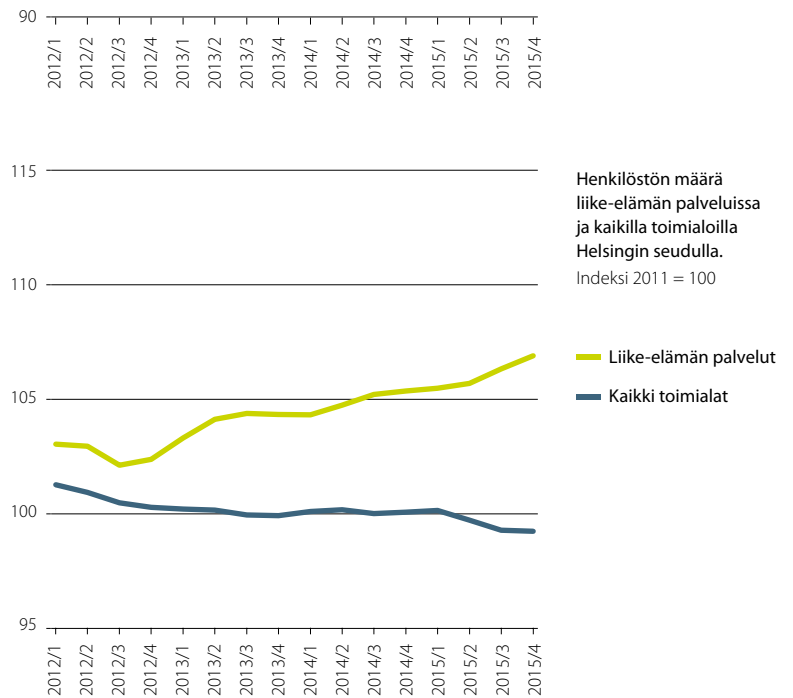
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella. Vuoden jälkipuoliskolla palkkasumma oli alalla 4 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendi kasvoi loivasti vuoden loppupuolella. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä kasvoi vajaat 2 %. Vuodesta 2011 alan henkilöstömäärä on kasvanut 6 % ja palkkasumma 15 %.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 122 200 työpaikkaa Helsingin seudulla.

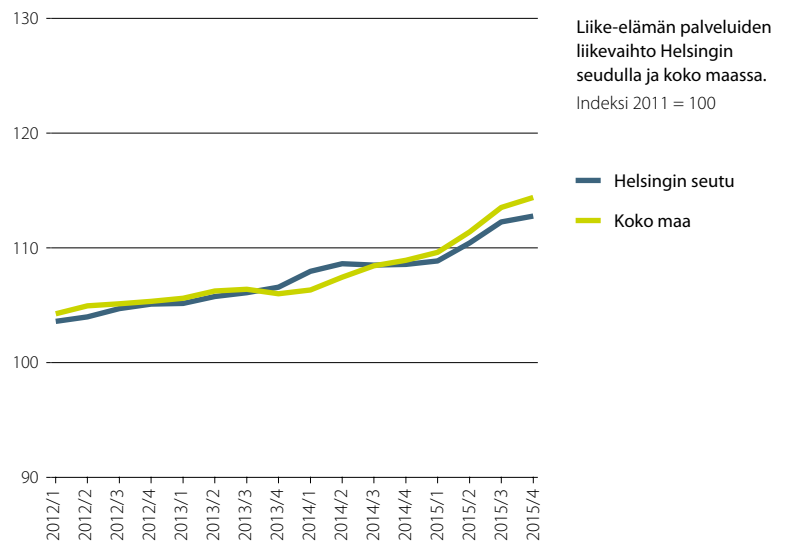
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2011 = 100

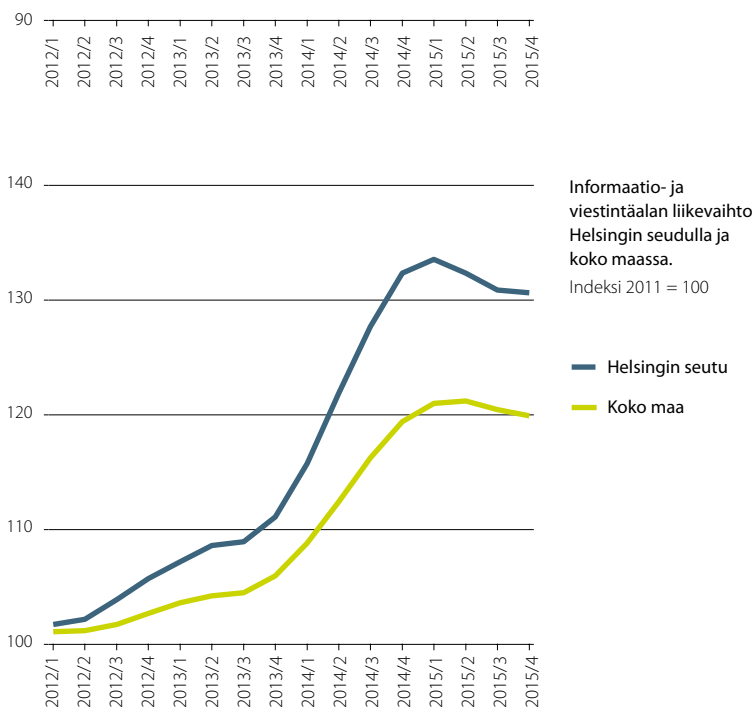
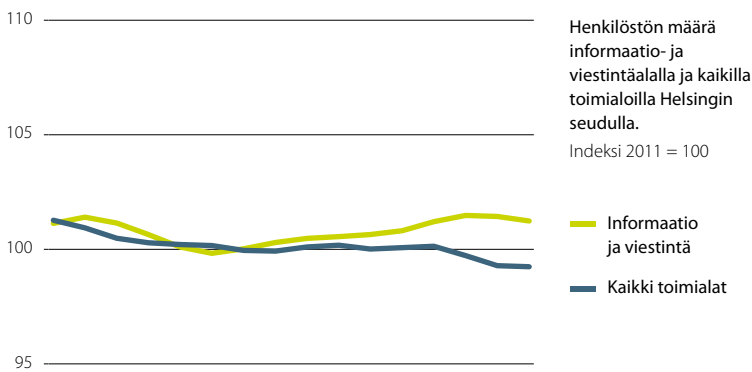
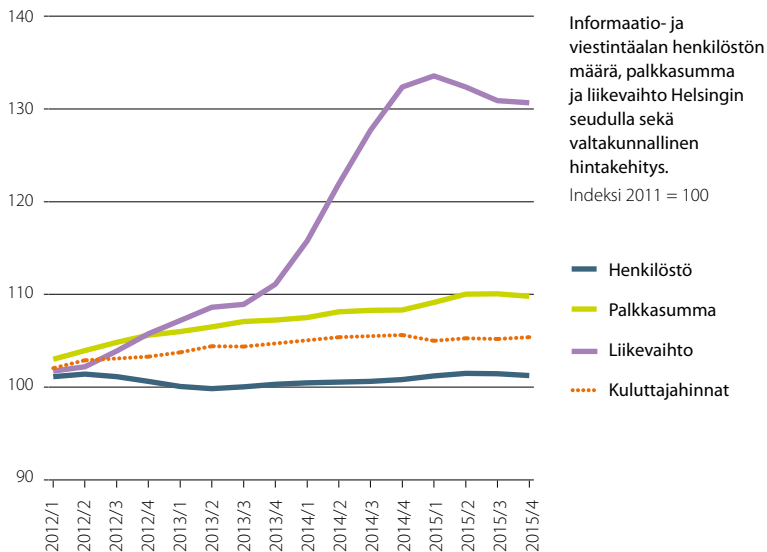

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2011 = 100

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2011 = 100

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

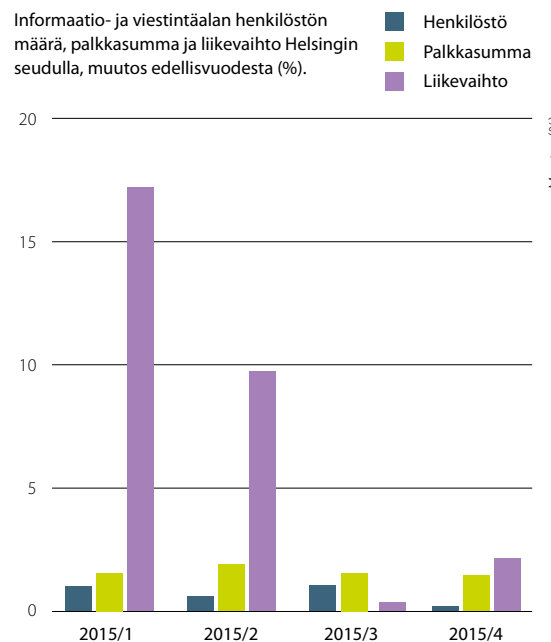

Informaatio- ja viestintäalan kasvu tasaantui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin vahva kasvu tasaantui viime vuoden alkupuolella ja trendi laski hienoisesti vuoden jälkipuoliskolla. Alan liikevaihdon kasvu taittui myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli vuoden loppupuolella Helsingin seudulla keskimäärin reilun prosentin korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vertailuvuoteen nähden alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin kolmanneksen korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 5 % vuodesta 2011.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendi kasvoi loivasti viime vuoden alkupuolella, mutta pysyi ennallaan vuoden jälkipuoliskolla. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli vuoden jälkipuoliskolla reilun prosentin korkeammalla tasolla. Vertailuvuodesta alan palkkasumma on kasvanut kymmenyksen. Alan henkilöstömäärän trendi pysyi viime vuoden aikana lähes ennallaan. Vuoden takaiseen nähden henkilöstömäärä oli vajaan prosentin korkeammalla tasolla. Vuoteen 2011 verrattuna henkilöstömäärä on pysynyt alalla suunnilleen samalla tasolla.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 63 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

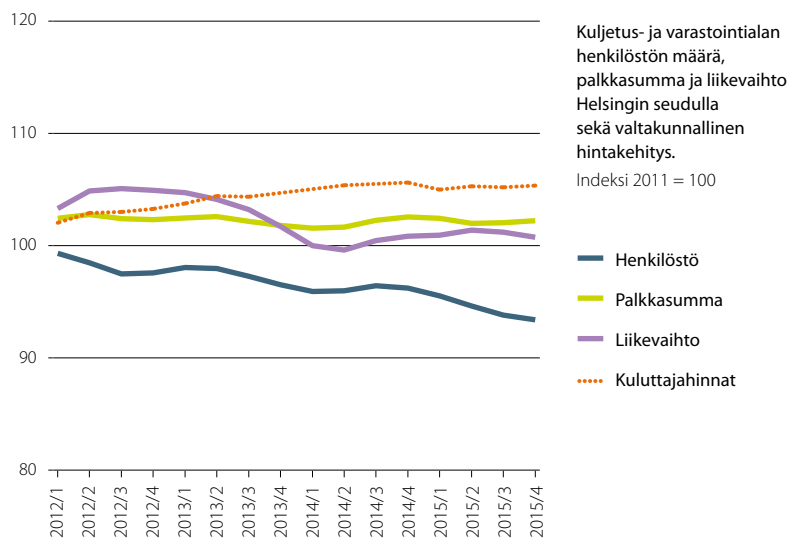
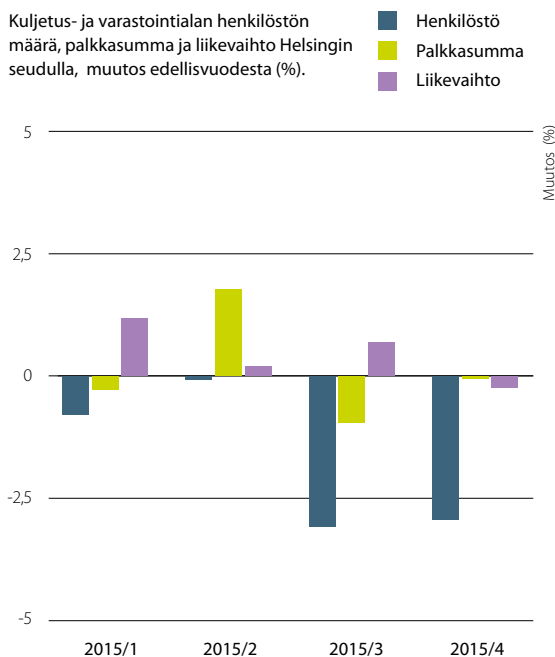
Kuljetus- ja varastointialan kehitys oli edelleen heikkoa.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendi pysyi ennallaan viime vuoden loppupuolella. Alan liikevaihdon trendi pysyi vuoden alkupuolen tasolla myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli vuoden jälkipuoliskolla Helsingin seudulla vuoden takaisella tasolla. Alan liikevaihto on seudulla lähes samalla tasolla myös vertailuvuoteen nähden. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 5 %.

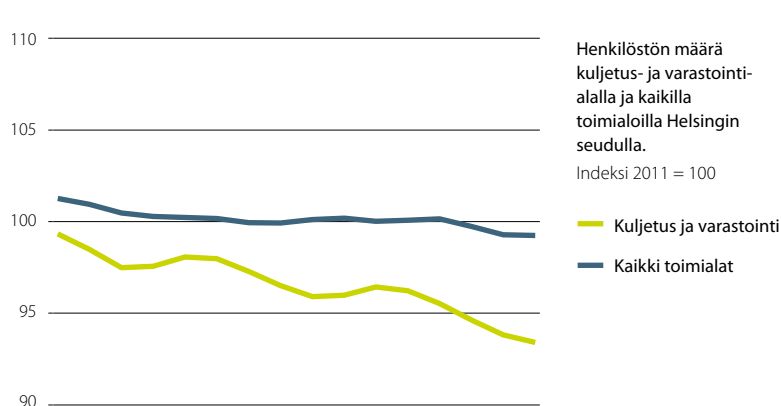
Kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun vuoden alkupuoliskolla ja trendin lasku jatkui myös vuoden loppupuolella. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä aleni 3 %. Alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 5 % alle vertailuvuoden tason. Alan palkkasumman trendi on pysynyt viime vuosina lähes ennallaan. Vuoteen 2011 verrattuna palkkasumma on kasvanut alalla 2 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 46 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

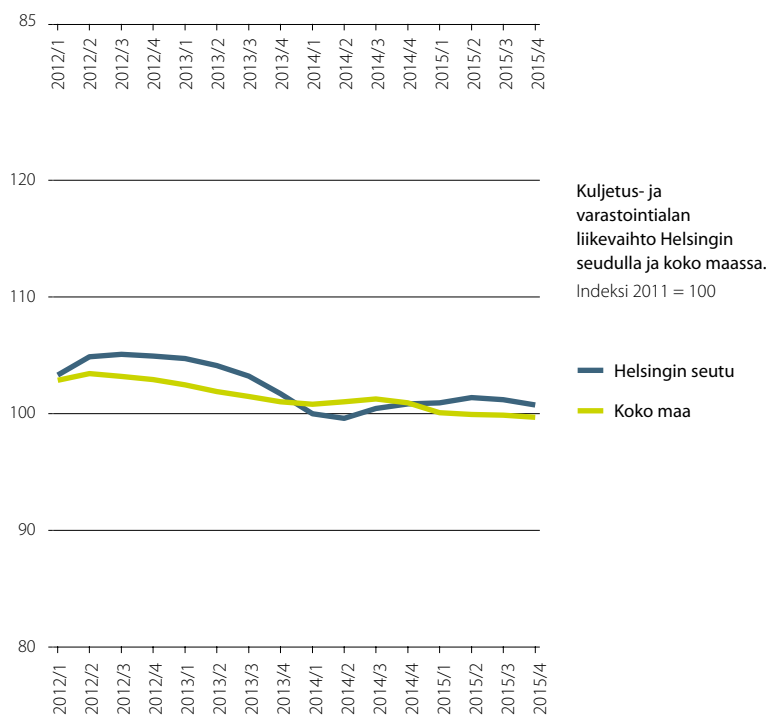
Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2011 = 100

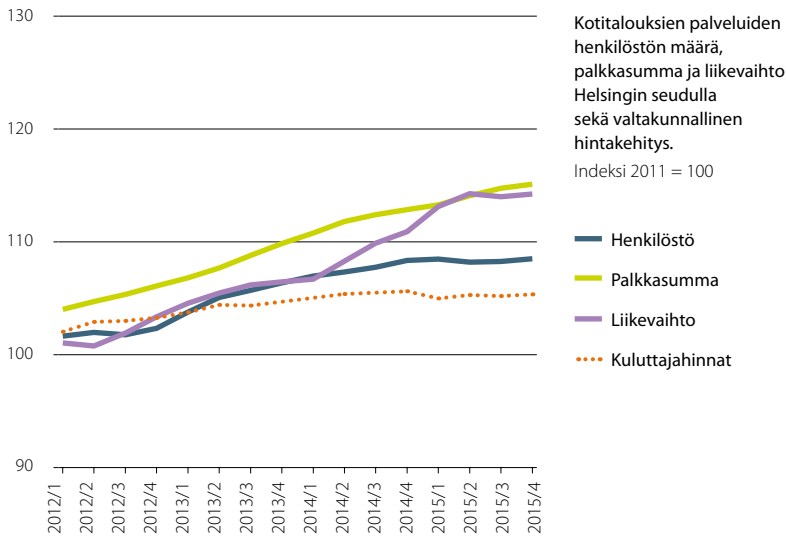
Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2011 = 100

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2011 = 100

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

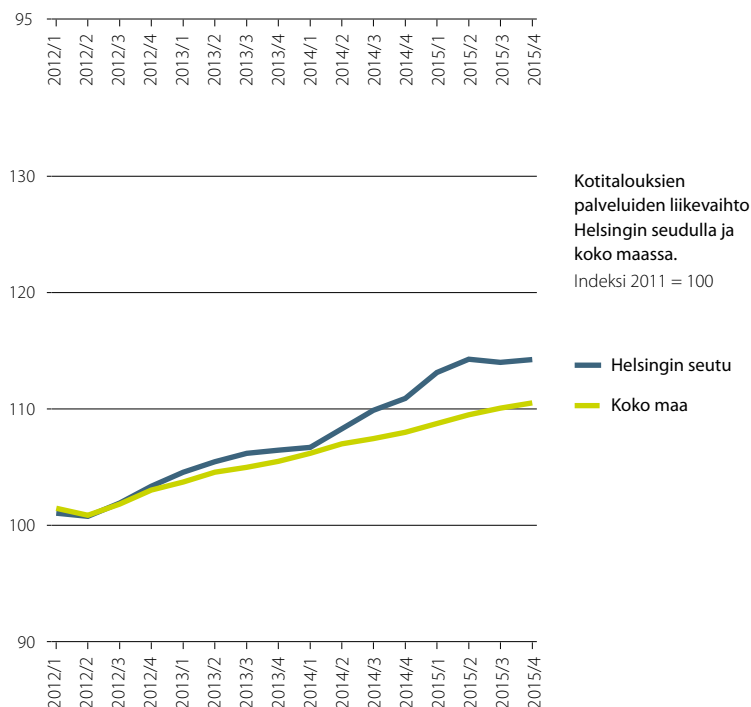
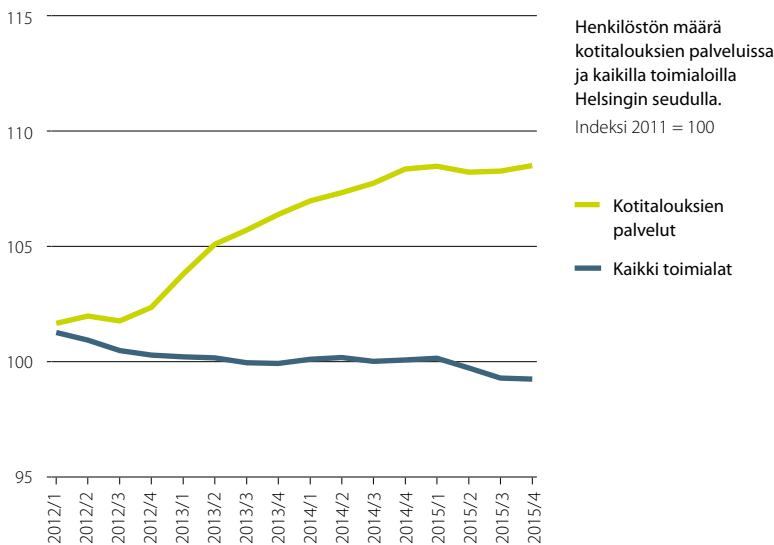

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihdon kasvu tasaantui, mutta palkkasumman kasvu jatkui.

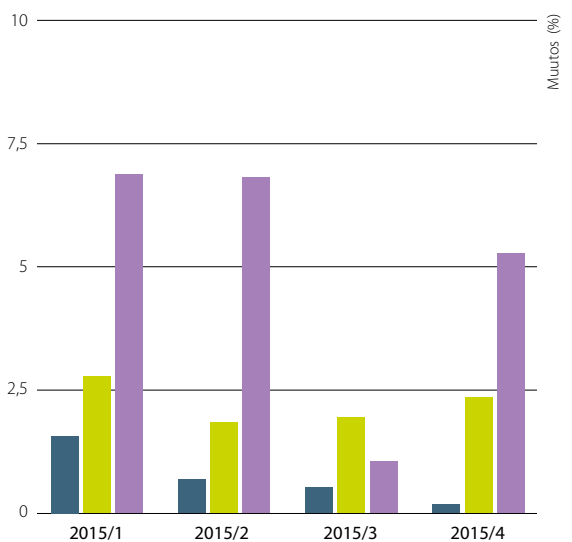
Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin kasvu tasaantui viime vuoden heinä–syyskuussa ja trendi pysyi ennallaan myös vuoden lopussa. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden loppupuoliskolla 3 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2011 alan liikevaihto on kasvanut 14 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta 5 %.

Alan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui koko viime vuoden ajan. Vuotta aikaisempaan verrattuna alan palkkasumma oli vuoden loppupuolella reilut 2 % korkeammalla tasolla. Kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendin kasvu hiipui viime vuoden alussa ja pysyi sen jälkeen lähes ennallaan. Vuoden loppupuolella alan henkilöstömäärä oli myös edellisvuoteen verrattuna samalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden henkilöstömäärä on kasvanut 8 %. Vuodesta 2011 alan palkkasumma on kasvanut 14 %.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viikoksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 73 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset heikkenivät hieman niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä kysynnän puute on edelleen selvästi merkittävin tuotannon kasvun este.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät heikkenivät hieman alkuvuonna. Tammikuussa 2016 tehdyssä kyselyssä suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli 10, kun viime vuoden lokakuun tiedustelussa se oli 19. Koko maassa alan suhdannenäkymät kohenivat hienoisesti. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat kuitenkin edelleen koko maan keskiarvoa jonkin verran paremmat.

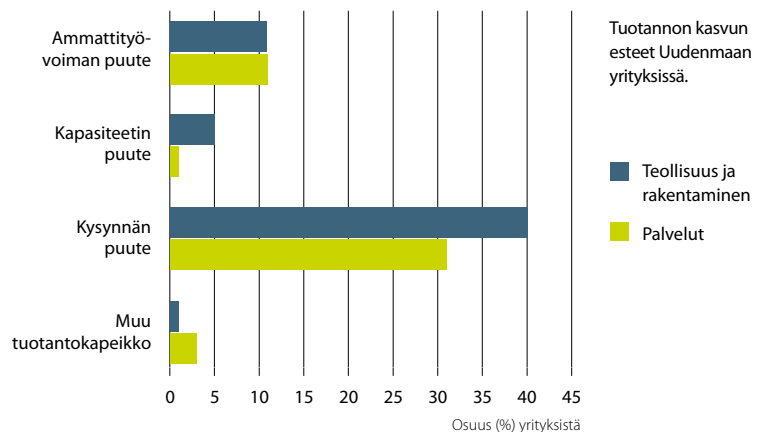
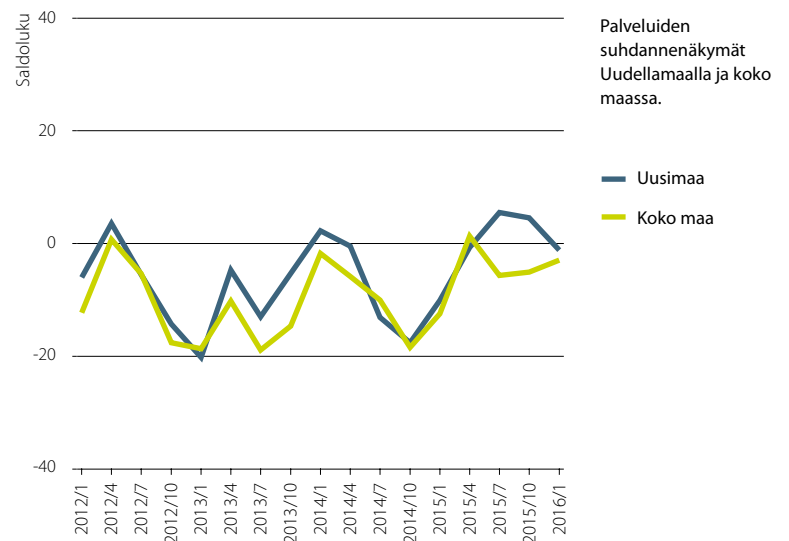
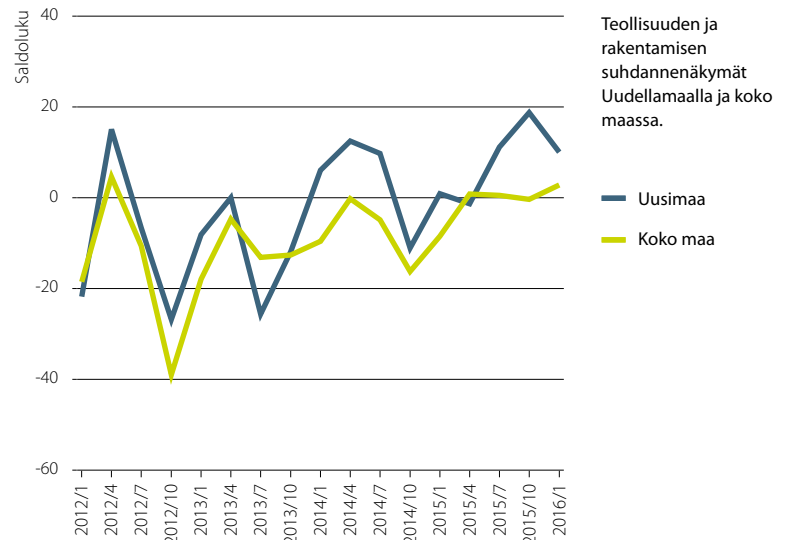
Palveluyritysten suhdanneodotukset heikkenivät hieman kuluvan vuoden tammikuussa Uudellamaalla. Valtakunnallisesti näkymät kohenivat aavistuksen. Tammikuun odotukset laskivat Uudenmaan palveluissa nollaviivan tuntumaan, sillä saldoluku sai arvon -1. Viime vuoden lokakuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 5. Palveluyritysten odotukset olivat vuoden 2016 tammikuussa molemmilla alueilla lähes samalla tasolla.

Uudenmaan teollisuusyritykset arvioivat henkilöstömäärän supistuvan kyselyä seuraavan kolmen kuukauden aikana (saldoluku -17). Palveluyritykset ennakoivat henkilöstömäärän pysyvän lähikuukausina lähes ennallaan (saldoluku 4).

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli tammikuussa 53 %:lla teollisuuden sekä rakentamisen yrityksistä ja 48 %:lla palveluvastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este molemmilla pääaloilla. Ammattityövoiman puute esti jonkin verran tuotannon kasvua Uudenmaan yrityksissä niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Kapasiteettista oli pulaa joillakin teollisuusyrityksillä.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

Työttömyyden kasvusta huolimatta työllisten määrä nousi Helsingin seudulla.

Työlliset ja työtunnit

Työllisyyden trendi kääntyi Helsingin seudulla selvään nousuun viime vuonna ja nousi loppuvuonna jo vuoden 2008 huipputasoa korkeammalle. Erityisesti osa-aikaiset työsuhteet lisääntyivät Helsingin seudulla vuonna 2015. Kasvutrendi näkyy myös tehdyissä työtunneissa, joiden määrä on kuitenkin vaihdellut voimakkaasti viime vuosina. Työtunnit reagoivat työvoiman kysynnän muutoksiin herkästi muun muassa ylittöiden ja osa-aikatyövoiman käytön vaikutuksesta. Helsingin seudun ja koko maan työpaikkakehityksen trendit erkaantuivat selvästi vuonna 2015: valtakunnallisesti suunta ei vielä kääntynyt nousuun, toisin kuin Helsingin seudulla.

Työikäisen väestön ja pääasiallisen toiminnan muutos

Helsingin seudun työikäinen (15–74-v.) väestö kasvoi noin 9 400 hengellä vuonna 2015, kun koko väestön kasvoi 17 500:lla. Työikäisten määrän kasvu kanavoitui pääosin työvoiman (työlliset ja työttömät) lisääntymiseksi 8 600 hengellä. Työttömien määrä nousi 5 850 ja työllisten 2 750 henkeä. Työvoiman ulkopuolella oleva väestö lisääntyi 800:lla.

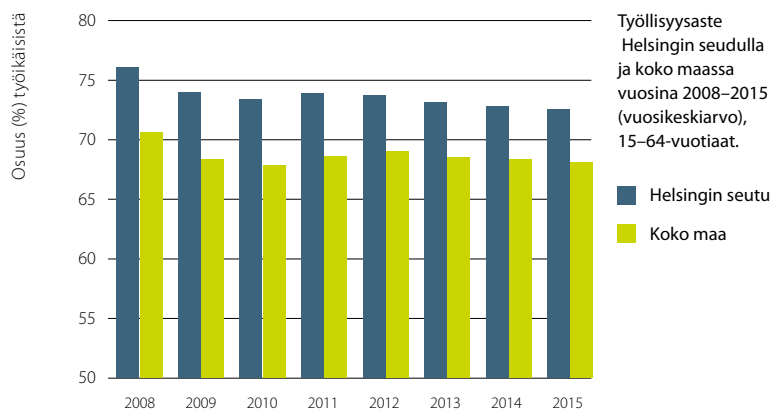
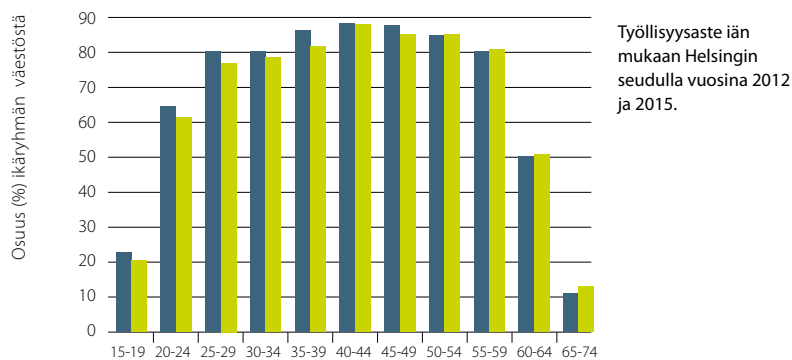
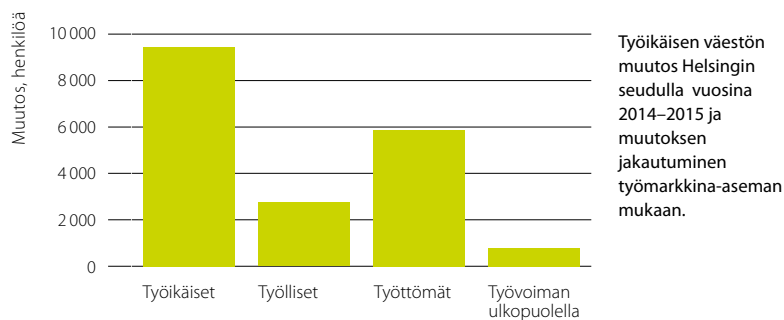
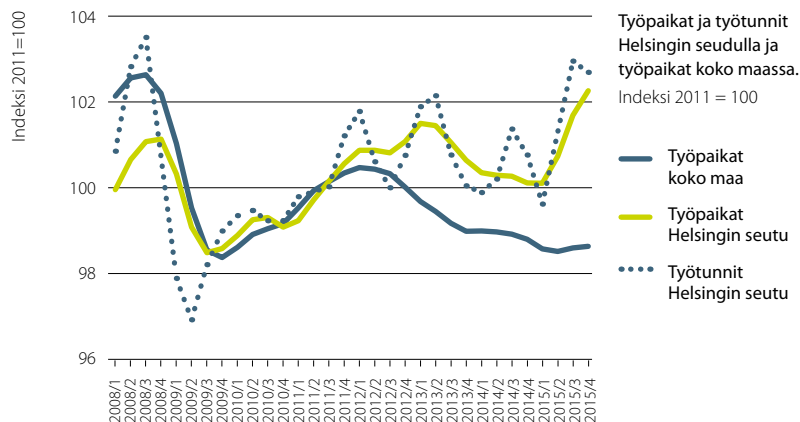
Työllisyysasteen muutos

Työllisten osuus työikäisistä eli työllisyysaste oli Helsingin seudulla 15–74-vuotiailla 62,2 % ja 15–64-vuotiailla 72,5 % vuonna 2015. Työllisyysaste aleni kummallakin ryhmällä yli prosenttiyksikön vuodesta 2012. Muutos toteutui epätasaisesti ikäryhmien välillä. Alle 50-vuotiaiden työllisyysaste aleni kaikissa ikäryhmissä. Voimakkaimmin työllisyysaste aleni 35–39-vuotiailla, joilla vähentymä oli -4,7 %-yksikköä. Sen sijaan yli 50-vuotiaiden työllisyysaste nousi hieman. Eniten työllisyysaste nousi vanhimmalla ryhmällä eli 65–74-vuotiailla (+2,0 %-yksikköä).

Työllisyysaste Helsingin seudulla ja koko maassa

Helsingin seudun työllisyysaste (15–64-vuotiaat) aleni 3,5 %-yksikköä vuodesta 2008 vuoteen 2015. Työllisyyskehitys ei pysynyt työikäisen väestön kasvun tahdissa. Työllisyysaste oli Helsingin seudulla noin 5,5 %-yksikköä korkeampi kuin koko maassa vuoteen 2010 asti. Sen jälkeen ero supistui yhdellä prosenttiyksiköllä viime vuoteen mennessä siitä huolimatta, että koko maassa työllisyyskehitys oli vielä heikompaa kuin Helsingin seudulla. Eron pieneneminen selittyi sillä, että koko maassa 15–64-vuotiaiden määrä kääntyi laskuun vuonna 2010, kun taas Helsingin seudulla kasvu jatkui.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Helsingin seudun toimialakatsaus

1 | 16

Julkaisija	Helsingin seudun kauppakamari Kalevankatu 12, 00100 Helsinki puh. (09) 228 601 www.helsinki.chamber.fi
Toimitus	Kaupunkitutkimus TA Oy Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki www.kaupunkitutkimusta.fi
Lisätietoja	Johtaja Pia Pakarinen Helsingin seudun kauppakamari puh. (09) 2286 0213 pia.pakarinen@chamber.fi Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082 seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi Tutkija Tamás Lahdelma Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534 tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi
Ulkoasu	Mainostoimisto Cake Oy kari.lehkonen@getcake.fi Toimialakatsauksen verkkojulkaisu www.kaupunkitutkimusta.fi tai www.helsinki.chamber.fi

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus *asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alvuorustustiedot)*. **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus *asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuorustustiedot)*.

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus *asiakaskohtainen suhdannepalvelu*.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, *työvoimatutkimus*.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

Helsingin seutu: Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, *kansantalouden tilinpito*.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2011. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2011.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2011) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8	Kirkkonummi
1 Helsinki	9	Mäntsälä
2 Espoo	10	Nurmijärvi
3 Vantaa	11	Pornainen
4 Kauniainen	12	Sipoo
	13	Tuusula
	14	Vihti
Kehyskunnat		
5 Hyvinkää		
6 Järvenpää		
7 Kerava		

